

هیرشه‌گه‌ی هه‌ولیر و پشتوینه‌ی ئاسایشی کوردستان!

16-02-2021

نووسه‌ره‌کان

ناوه‌ندی لیکۆلینه‌وه‌ی رووداو

کورتە : له‌سه‌ره‌تای ئەم هه‌فته‌یه‌دا له‌ناوه‌ندی لیکۆلینه‌وه‌ی رووداو دانیشتنیکی داخراوی گرنگمان بۆده‌سته‌بژیری هه‌ردوو پیکهاته‌ی کورد و عه‌ره‌ب له‌ پارێزگای نه‌ینه‌وا ریکخست، تا له‌سه‌ر گه‌رفته‌کانی پارێزگاکه و دۆزینه‌وه‌ی رینگه‌چاره‌ی نوێ بۆ کێشه‌ی نیوان پیکهاته‌کانی ئەو شاره‌ قسه‌ بکه‌ین.

د.ھەلمەت غەرب-

راوئىزكار لە ناوھەندى لىكۆلېنەھەي رووداوا |

لەسەرھەتاي ئەم ھەفتەيەدا لەناوھەندى لىكۆلېنەھەي رووداوا دانىشتنىكى داخراوى گىرنگمان بۇدەستەبۇزى ھەردوو پىكھاتەي كورد و ھەرەب لە پارىزگاي نەينەوا رىكخست، تا لەسەر گىرنگەكانى پارىزگايەكە و دۇزىنەھەي رىگەچارەي نوئ بۇ كىشەي نىوان پىكھاتەكانى ئەو شارە قسە بكەين. ئەوھەي بەلای مەنەو گىرنگە ئەو بەشەي گىتوگۆكان و دانىشتنەكەبوو كە پەيوەندىيان بە پاراستنى ئاسايشى ھەرىم و چۆنەتي روبەر ووبونەھەي مەترسىيەكانى سەرى لەدەرەھەي سنوورەكانى بوو، كە دەكرى بە ھىرشەكانى دوينى شەھەي سەر ھەوليرەھەي بەستىنەھەي.

لەراستىدا دوو شت زۆر گىرنگە بىخەمەرەو، پىش ئەوھەي قسە لەسەر جەھەري ئاسايشى ھەرىم و چۆنەتي پاراستنى بكەين:

يەكەم: ئاسايشى كوردستان و ھەولير بە پارىزگاي نەينەواھەي بەستراوھەتەھەي.

دووەم: ھەولير و كوردستان پارىزراو نابن ئەگەر ئاسايشى دەرەھەي سنوورەكان پارىزراو نەبن، واتە ئەتوانم بلىم مەسەلەي پاراستن و تەناھى ھەولير تەناھەي بابەتيكى ناوئوبى نەي، بەلكو پەيوەندىي بەئاسايشى ناوچەي دەشتى نەينەواو موسلەھەي بەگشتى.

روداھەكەي دوينى شەو تەناھەي روداويك نەي بە ئاسانى سەير بكرىت و يەكەمجارىش نەي كە راستەھەي ئاسايشى ھەرىم دەكرىتە ئامانج. ھەركەسيك و گروپىك لەپشت ھىرشەكانەھەي بىت، پەيامىكى شەرانیي دزى ھەرىم ھەلگرتوھەي، بۇيە پىويستە نەك وەك كاردانەھەي، بەلكو بۇ پارىزگاري لە ئاسايشى ھەرىم بۇشايى ئەمنى ناوچەكانى دەشتى نەينەوا و گوپر و دەرەھەي مەخور پىكرىتەھەي. دەبىت ھەرىم لەوناوچانەدا رۆلى ھەبىت، دەنا ھىچ كات ھەولير پارىزراو نابىت و ھەمىشە مەترسى گەورەي لەسەر دەبىت. چونكە لەئىستادا كوردستان ھىچ پىشتوئىنەھەي ئەمنى نەي و دروستكردى پىشوي ئەمنى تىدا لەھەموو كات ئاسانترە. بۇيە پىويستە ھەرىم بەھىز ياخود بە دانوستاندن بىت ئەو ناوچانە لەرووي سەربازىيەھەي كۆنترۆل بكات. عىراق ھىزى نىشتىمانى نەي تا بتوانىت كۆنترۆل سنوورەكان بكات ھەش و مىلشياكان لەبەكەكانى سوپا بەھىزترن و ئەستەمە بتوانن دەست بەھىنئە رى كارەكانى ئەوان.

يەكەم لەو ھەپشە گىرنگانەي كە تارادەھەي كارىگەرييان لەسەر كەمكردەھەي موشەكبەرنكردى بەغدا ھەبوو، ئەو ھەپشە بەكۆمەلەي نىردە و باليووزى ولاتان بوو بە جىھىشتنى عىراق لەھالەتي بەردەوام بوونى ھىرشى مىلشياكان و كۆنترۆل نەكردىيان لەلایەن حكومەتەھەي. ھەر لەوكاتەھەي ھەرىم و ھەولير بەتايبەت وەك پەناگەي دووھەم و بەدىل سەبىرەكرا بۇ ئەو نوپنەرايەتي و نىردە دىپلۆماسىيانە، بەلام ئىتر پاش ئەم ھىرشانە ھەوليرىش پىويستى بە گرتەبەرى رىوشوئى توند ھەيە و نابىت دەستە وەستان لەبەردەم كاردانەھەي سارد و بىن بايەخەكانى حكومەتي عىراقدا بوەستىت. بەلكو ئەوھەي پىويستە لە سەر ئاستى نۆدەولەتي و دىپلۆماسى بىگرىتە بەر بۇ دروستكردى پىشتوئىنەي ئەمنى بۇ ھەرىم لەدەرەھەي سنوورەكانى خۆي بەتايبەت لە ھەردوو ناوچەي گوپر و مەخور كە زۆر نىزىك لە ھەولير. باشتروايە نىردە دىپلۆماسىيەكان رۆلى نۆھەندگىرى ببىن بۇ گەيشتە رىككەوتنى نىوان ھەولير و بەغدا و گەرانەھەي ھىزەكانى پىشمەرگە بۇ ناوچەكە.